

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru,

Judecători: Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Alerguș Constantin și Moraru Petru

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Garaba Iurii, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 4 de gardă din 22 iunie 1944, în cauza penală în privința lui

Rogut Ivan XXXXXXXX, născut în anul
XXXX, originar din s. XXXXX, r-nul
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

04.01.2017 – 13.06.2017 (instanța de recurs în anulare).

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 4 de gardă din 22 iunie 1944, Rogut Ivan a fost condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR la pedeapsă capitală.

2. Potrivit sentinței, Rogut Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, având atitudine ostilă față de puterea sovietică, în anul 1931, ilegal a trecut frontiera de stat și s-a stabilit cu traiul în România. În anul 1932, la propunerea reprezentantului serviciului secret român, inculpatul a fost racolat ca agent secret în serviciul de spionaj român pentru a efectua activități de spionaj pe teritoriul sovietic și anume, a colecta informații cu caracter militar în favoarea statului român. Datele acumulate urmau să fie transmise serviciului secret român din orașul Chișinău pentru o recompensă. Odată cu venirea trupelor germano-române pe teritoriul RSSM, în anul 1941 inculpatul Rogut Ivan, a revenit la locul său de baștină în s. Popeni, unde ulterior s-a angajat la serviciu la autoritățile de ocupație în calitate de polițist. Exercitându-și obligațiunile de serviciu, inculpatul a îndeplinit toate dispozițiile privind menținerea regimului instaurat de autoritățile române, a participat la efectuarea perchezițiilor, colectarea îmbrăcămintei pentru armata română, deposedarea cetățenilor de proprietăți și maltratarea acestora. Inculpatului i s-a mai incriminat că a desfășurat agitație antisovietică și a lăudat modul de viață al oamenilor din România.

3. Adjunctul Procurorului General, Garaba Iurii, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 4 de gardă din 22 iunie 2016 cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului.

În motivarea recursului în anulare, Adjunctul Procurorului General a invocat că, probele acumulate nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSFSR, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul Rogut Ivan, prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede acest articol.

A mai menționat recurentul că, sentința de condamnare în privința lui Rogut Ivan, a fost pronunțată luându-se la bază doar declarațiile inculpatului, nefiind cercetate și alte mijloace de probă. În egală măsură, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Adjunctul Procurorului General a reținut că condamnarea lui Rogut Ivan pentru trădare de patrie, sub formă de spionaj, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul acestuia la un proces echitabil.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Potrivit prevederilor art. 3 lit. a) al Legii nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, în vigoare de la 30 septembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Astfel, hotărârea de condamnare a lui Rogut Ivan, pentru trădare de patrie este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Din acest motiv, hotărârea judecătorească menționată urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Rogut Ivan în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 3 lit. a) din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Rogut Ivan urmează a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Rogut Ivan, pentru trădare de patrie, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, iar în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi încetat procesul penal în privința lui Rogut

Ivan, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Rogut Ivan, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Garaba Iurii, casează sentința Tribunalului militar al armatei nr. 4 de gardă din 22 iunie 1944 în privința lui **Rogut Ivan XXXXXX** condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 iunie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Moraru Petru